

Redaktör: Iréne Jacobsson Tel: 0522-992 25, Fax: 0522-196 34
E-post: familjenytt@bohustlaningen.se Familjensansvar: phrasmalinat@bohustlaningen.se Tel: 0522-993 00

dagens namn: Pia

Pia är en kvinnlig variant av latinets Plus, som betyder fram. Namnet kom hit i mitten av 1800-talet och fick en topp under 1960- och 1960-talet. Cirka 23 500 heter Pia, omkring 17 300 kallas så eller har det som första förnamn.

I dag

För 20 år sedan, 1993, godkände Skolverket Drevvågens skola i norra Dalarna som friskskola. Redan 1989 hade den på förskikt blivit Sveriges första friskskola. Årskurserna hade 1983 velat ligga med skolan. Men byborna inlettis en slösbrek och ordnade egen undervisning. Som mest hade skolan drygt 20 elever. 2007 lade byborna ned skolan på grund av elevbrist.

” citatet:

Jag vill att en film skall börja med en jordbävning och sedan öka i tempo hela tiden fram mot sitt klimax.”

Sammuel Goldwyn,
amerikansk filmproducent, 1882-1974

Karl-Axel Brorsson vid sin avdelning av nautiska föremål.

Foto: Terje W Fredh

Han skulle välja fisket igen

Det är sen kväll i Skagen på 1970-talet. Vid kaj ligger fiskebåten Klingerö med tre man. Plötsligt utbryter en explosionsartad brand. De tre männen ombord hinner sätta sig i säkerhet. En av dem är Karl-Axel Brorsson från Fisketängen. Båten får stora skador och ligger länge för reparation.

Tidigare hade Klingerö ålgets att installera en säkerhetsdetalj som byggde på elström. Det var den detaljen som orsakade branden. Vid sjöföreläringen undrade Karl-Axel vilket ansvar det låg på den svenska myndigheten men detta kunde inte rättas ta ställning till.

Karl-Axel växte upp på Fisketängen, pappa var fiskare, och 1942, mitt under kriget, fick Karl-Axel lov att följa med båten Dica på en veckofiskeres i Skagerrak. Fisket skedde i vatten där minrisken var påtaglig.

Tungt arbete

Som 15 åring blev Karl-Axel kockjungman på en bohusskuta. Förutom att laga mat skulle han hjälpa till med valst, underhållsarbete och lossning.

– Första lasten var grästen från

Malmön till Malmö. Jag och en kamrat stod i lastrummet, vi skulle greppa två stenar mellan händerna och lasta dem i en järnkasse. Vi saknade handskar och händerna blev blodiga, dessutom var vi mycket trötta fram efter att ha flyttat på 200 ton sten.

Nästa last fick vi från en sandsugare men ett misöde gjorde att sandblandat vatten hamnade i maskinrummet. Vid fick skyflla sand och vatten i hinkar och bära upp på däck. Från Öresund seglade vi till Göteborg där en bogserbåt drog upp oss till Sarte där lasten skulle lossas.

Karl-Axel kom att vara på många fraktskutor, en hette Tyliö, byggd på 1800-talet men ombyggd flera gånger. Den seglade en tid med sand som lastades vid Underlås sandtag.

Lyukat islandsfiske

Flera säsonger var Karl-Axel på drivgarnsfiske efter sill kring Island. En av båtarna hade kapacitet att ta emot 1 250 135-kilostunnor. Starten på fisket gav bara tre tunnor i första sätet och det blev inte speciellt mycket bättre.

Då kom Karl-Axel och hans kamrater på att lysna på radioreporter från ett norsk forskningsfartyg. Besittet blev att man skulle följa efter de norska båtar som fiskade sill. Karl-Axels båt hamnade vid

Björnöen och Jan Mayen, första sätet blev succé, 370 tunnor på en gång. Totalt fångade man sill till 1 250 tunnor innan man vände hemåt.

– Köpare var fabriekerna på Klädesholmen, minns Karl-Axel. Där fanns ett dussintal fabriker som skulle ha lasten, det innebar lossning vid många bryggor på ön.

Karl-Axel har fiskat alla fiskar som finns och finns i Västerhavet.

Hajar och tonfisk

En tid var det bra priser på haj som fiskades med garn kring Väderöbod. Med en fångst på 175 hajar var det ett tungt arbete att dra ombord fångsten. Köparna fanns i Skagen där man rökte hajen, vilken marknadsfördes som havsål nere i Europa. När vattnen var rena och det fanns gott om föda på 1950-talet fiskade en del båtar tonfisk. Karl-Axel minns kraftiga krokare och tonfiskar som kunde vägga 400 kg.

En tid passade en del bohusskutare fånga sill vid Shetland med Lerwick som bashamn. Någon gång låg man i hamn och passade på att besöka ortens hotell. – Jag minns en trevlig kväll på en restaurang i Lerwick, säger Karl-Axel. Andra gäster var grundskolebarnen Allert, Eskil och Göte Karlsson som spelade munspel och fiol. Vi sjöng och hade trevligt. Det sista kom restaurang-

ens köllarmästare och spelade piano.

Karl-Axel har alltid varit intresserad av sång och musik. En period när man lossade fisken i Göteborg gick fiskarna första kvällen till Kustens hotell för att äta. En kväll var Evert Taube på besök och han lovade Sotenäs fiskarna att sjunga om han blev undfignad med någon dryck.

Sotenäs fiskarskola

En gång var Sotenäs en stor fiskelagman. Första fiskarskolan startades på Hovenislet. Studierektor Strandell var en drivande kraft för att få igång utbildningen där Karl-Axel, lärare från skolan och olika yrkesmän undervisade i teori och praktik. Karl-Axel lärde eleverna att bli a spleja ihop vajer. Av den första årskursen med tio elever

blev sju fiskare och i en annan med tolv elever blev nio fiskare.

Av alla fiskarter Karl-Axel har fiskat, är ridsposita och makrell några favoriter, den egna kryddsil-len efter ett gammalt recept är en annan delikatess. Lubb, samma art som långa tycker han är en jättegod fisk, svårigheten är bara att få loss det läderinrade skinnnet.

– Vi skar ofta lubben i bitar och hade som agn.

Merparten av Karl-Axels liv har varit på sjön. Malen Birgit fick klara att ersam uppföstra tre barn och sköta hemtjänsten. Ändå tvekar han inte.

–Fick jag leva om mitt liv skulle det bli fiske säger Karl-Axel. Yrket hade en frihet som inte fanns på land.

Terje W Fredh
0522-992 25

PORTRÄTTET

Karl-Axel Brorsson

Född: 1942.

Bor: Regslagargatan, Fisketängen.

Familj: Malen Birgit, tre barn, fem barnbarn.

Utbildning: Skoppare.

Insats: Räddade Skogslands besittning som påkärdes av en japansk tanker.

Favoritplats: Skagen

Friliden: Underhåller tillsammans med vänner på äldreboenden.

Önskemål: Mer svensk musik i P4 lokalradion och Så ska det låta

Läser: Dokumentärfilm om sjö och båtar.